

ความรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหาย จากการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชน

สุจิตรา ใจเอื้อ

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

sj.law8899@gmail.com

DOI : 10.14456/tujournal.2015.6

บทคัดย่อ

การที่บุคคลนำรถของตนไปจอดในสถานที่จอดรถของเอกชน ไม่ว่าจะเป็นการนำรถไปจอดด้วยตนเอง หรือมีผู้อื่นนำรถไปจอดในสถานที่จอดซึ่งเจ้าของสถานที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ โดยที่การจอดรถนั้นอาจมีค่าบริการหรือไม่ค่าบริการในการจอด ทั้งนี้การจอดรถในลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดสัญญาในรูปแบบใด กล่าวคือ เป็นสัญญาฝากทรัพย์สิน หรือสัญญาเช่าทรัพย์สิน หรือไม่เกิดสัญญาใดๆ เนื่องจากผลของความรับผิดชอบทางกฎหมายของสัญญานั้นแตกต่างกัน เมื่อรถที่จอดไว้ในสถานที่จอดรถของเอกชนเกิดสูญหาย หรือเสียหายขึ้น บุคคลใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ และรับผิดชอบตามกฎหมายใด บทความนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศในหลากหลายประเทศ คือ กฎหมายแคนาดา กฎหมายจีน กฎหมายอินเดีย กฎหมายอังกฤษ และกฎหมายสหรัฐอเมริกา รวมถึงคำพิพากษากฎีกา เพื่อให้ทราบถึงหลักความรับผิดชอบตามกฎหมายของประเทศต่างๆ และเสนอหลักการของกฎหมายไทย ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายลักษณะเฉพาะ เพื่อจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในกรณีการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชนให้มากที่สุดต่อไป

[วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 34 ฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2558]

คำสำคัญ: การจอดรถ สัญญาฝากทรัพย์สิน, สัญญาเช่าทรัพย์สิน

Liability for loses or damages arising from parking cars in a parking space provided by private sectors.

Sujitra Jai-Ue

Faculty of Political Science and Law

Burapha University

sj.law8899@gmail.com

DOI : 10.14456/tujournal.2015.6

Abstract

A person may take his/her car to park in a parking space provided by private sectors. This can be done either by him/herself or by an agent of the owner of the parking space. It may also be done either gratuitously or non-gratuitously. It is unclear what kind of a contract that is formed from the foregoing action. It may be either a deposit or a hire of contract, which the liabilities arising from breach of contract are different. For example, if a vehicle is stolen or damaged, who is responsible for the loses or damages, and on which ground? This article compares this aspect of Thai law with foreign law, namely Canadian, Chinese, Indian, English and American law. The article also considers case law in order to understand the liability arising from this circumstance in each jurisdiction. The article proposes an approach for Thai law to deal with this situation, specific legislation which provides a fair outcome to both parties.

[Thammasat Journal, Volume 34 No.2, 2015]

Keywords: Car parking, Deposit Contract, Hire Contract

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ จำเป็นต้องใช้สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อช่วยให้นมนุษย์เดินทางไปถึงจุดหมายได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็ว ดังนั้น ยานพาหนะต่างๆ อาทิ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จึงเปรียบเสมือนเป็นปัจจัยที่ 5 ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน และจากความเจริญและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย ส่งผลให้ผู้คนเป็นจำนวนมากมีรถเป็นของตนเอง เพื่อใช้ประโยชน์ในการเดินทางไปยังจุดหมายต่างๆ ได้อย่างสะดวกสบาย เมื่อผู้คนมีรถเป็นของตนเองมากขึ้น และข้อขีดจำกัดของถนนเดินทางไปยังจุดหมายต่างๆ ผู้ประกอบการเอกชนมากมายจึงได้จัดพื้นที่ส่วนหนึ่งของกิจการตนไว้ เพื่อให้บริการจอดรถ เพราะเป็นส่วนหนึ่งในการดึงดูดผู้คนให้เข้ามาใช้บริการ แม้ว่าการให้บริการพื้นที่จอดรถจะเก็บค่าบริการจอดรถหรือไม่ก็ตาม

เมื่อผู้ใช้บริการได้นำรถมาจอดไว้ในพื้นที่ของผู้ให้บริการ โดยในระหว่างที่เข้าไปใช้บริการ ณ สถานที่ของผู้ให้บริการนั้น ได้มีบุคคลมาลกรถไป หรือทำความเสียหายให้เกิดขึ้นกับรถ กรณีเหล่านี้ผู้เป็นเจ้าของรถที่ได้นำมาจอด จะเรียกร้องให้ผู้ได้รับผิดชอบเมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ได้บ้าง ตัวอย่าง นาย ก. ได้ขับรถยนต์ของตน ซึ่งมีมูลค่า 1 ล้านบาท ไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้า ข. ซึ่งห้างสรรพสินค้า ข. ได้จัดพื้นที่ส่วนหนึ่งของห้างสรรพสินค้าไว้เพื่อให้บริการเป็นพื้นที่จอดรถ โดยเก็บค่าใช้จ่าจากลูกค้าที่มาใช้บริการ เมื่อนาย ก. ได้จอดรถและเข้าไปใช้บริการในห้างสรรพสินค้าดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว นาย ก. ได้กลับมายังรถยนต์ของตนที่จอดไว้ และพบว่ารถยนต์ของตนหายไป หรือเกิดความเสียหายขึ้นกับรถยนต์ของตน ดังนั้น นาย ก. สามารถที่จะเรียกร้องให้ทางห้างสรรพสินค้า ข. ชดใช้ค่าเสียหายให้ตนได้หรือไม่ และกรณีจะเป็นอย่างไร ถ้าห้างสรรพสินค้า ข. ให้บริการพื้นที่จอดรถแก่ลูกค้าโดยไม่คิดค่าบริการ และเมื่อรถยนต์ของนาย ก. สูญหายหรือเสียหายขณะที่จอดไว้ ห้างสรรพสินค้า ข. จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้นาย ก. หรือไม่

นอกจากนี้ ห้างสรรพสินค้าหรือสถานที่เอกชนบางแห่งยังให้บริการลูกค้าที่มาใช้บริการในสถานที่ของตน โดยมีพนักงานบริการนำรถของลูกค้าไปจอดให้ ตัวอย่าง นาย ก. ได้ขับรถยนต์เข้ามาที่ด้านหน้าห้างสรรพสินค้า เมื่อลงจากรถยนต์ นาย ก. ส่งมอบกุญแจรถยนต์ให้พนักงานห้างสรรพสินค้านั้น เพื่อที่พนักงานจะเป็นผู้ขับรถยนต์ของนาย ก. ไปจอดยังสถานที่จอดรถให้ โดยพนักงานจะออกไปรับรถยนต์ให้นาย ก. ถูไว้ และจะเก็บกุญแจรถยนต์ไว้จนกว่านาย ก. จะนำไปรับรถยนต์มาแสดงเพื่อรับรถยนต์ของตนคืนไป บริการเช่นนี้ทำให้ลูกค้าสามารถลงจากรถยนต์เพื่อเข้าไปในห้างสรรพสินค้าได้ทันที โดยไม่ต้องเสียเวลาหาที่จอดรถ ดังนั้น ถ้านาย ก. มารับรถยนต์ของตน แต่ปรากฏว่าพนักงานไม่สามารถส่งมอบรถยนต์คืนให้แก่ นาย ก. เนื่องจากรถยนต์สูญหายไป หรือพนักงานนำรถยนต์มาส่งมอบคืนได้ แต่มีความเสียหายเกิดขึ้นกับรถยนต์ของนาย ก. เช่นนี้ นาย ก. จะสามารถเรียกร้องให้ห้างสรรพสินค้ารับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ตนได้หรือไม่ และตามหลักกฎหมายใด

กฎหมายไทยปัจจุบันในเรื่องความรับผิดต่อการสูญหายหรือเสียหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชน

หลักกฎหมายไทยที่สามารถนำมาปรับใช้ คือ หลักกฎหมายเรื่องสัญญาฝากทรัพย์สิน เพื่อให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการเมื่อรถเกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้น โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ให้คำจำกัดความของสัญญาฝากทรัพย์สินไว้ว่า คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า ผู้ฝากส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในอารักขาของตนแล้วจะคืนให้⁽¹⁾ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 657 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์⁽²⁾สาระสำคัญของสัญญาฝากทรัพย์สิน คือ เป็นสัญญาที่มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือฝ่ายผู้ฝากทรัพย์สินฝ่ายหนึ่ง และฝ่ายผู้รับฝากทรัพย์สินฝ่ายหนึ่ง⁽³⁾ โดยมีวัตถุประสงค์ของสัญญาฝากทรัพย์สินคือ การเก็บรักษาทรัพย์สินไว้เพื่อผู้ฝาก แล้วผู้รับฝากจะคืนทรัพย์สินให้ วัตถุประสงค์ของสัญญาฝากทรัพย์สินคือ ทรัพย์สิน สัญญาฝากทรัพย์สินเป็นสัญญาที่อาจมีค่าตอบแทนหรืออาจไม่มีค่าตอบแทนก็ได้ และผู้รับฝากจะคืนทรัพย์สินให้แก่ผู้ฝาก⁽⁴⁾ ดังนั้น การเกิดสัญญาฝากทรัพย์สินในกรณีดังกล่าว ผู้ครอบครองรถในฐานะที่เป็นผู้ฝากได้ทำการส่งมอบการครอบครองรถให้กับผู้ให้บริการในฐานะที่เป็นผู้รับฝาก และผู้ให้บริการมีเจตนาที่จะดูแลรถไว้ในระหว่างที่รถจอดอยู่ในพื้นที่จอดของผู้ให้บริการ ซึ่งผู้ให้บริการในฐานะผู้รับฝากจำต้องมีหน้าที่ดูแลรักษารถในระดับผู้มีวิชาชีพในการดูแลรักษาและให้ความปลอดภัยกับรถในระหว่างที่จอด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 659 วรรคสาม⁽⁵⁾และถ้าไม่ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษารถ ทำให้รถเกิดสูญหายไปในช่วงที่จอดอยู่ในพื้นที่จอด ผู้ให้บริการต้องรับผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 218⁽⁶⁾ ซึ่งต้องบังคับตามกฎหมายลักษณะหนี้ กรณีเหตุพินวิสัยนั้นเป็นเหตุการณ์ที่ลูกหนี้ต้องรับผิด ลูกหนี้จึงยังผูกพันที่ต้องใช้ค่าเสียหายตามมาตรา 218⁽⁷⁾ และกรณี

(1) ไพฑูริย์ เอกจริยกร. (2556) *คำอธิบายยืม ฝากทรัพย์สิน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน. น.156.

(2) มาตรา 657 บัญญัติว่า “อันว่าฝากทรัพย์สินนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ฝาก ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับฝาก และผู้รับฝากตกลงว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักขาแห่งตนแล้วจะคืนให้”

(3) อรรถพร พนัสพัฒนา. (2549) *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะฝากทรัพย์สิน วิธีการเฉพาะสำหรับเจ้าสำนักโรงแรม ฝากเงิน เก็บของในคลังสินค้า จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, น.1.

(4) ไพฑูริย์ เอกจริยกร. *อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 1*. น.196-205.

(5) มาตรา 659 วรรคสาม บัญญัติว่า “ถ้าและผู้รับฝากเป็นผู้มีวิชาชีพเฉพาะกิจการค้าขายหรืออาชีพอย่างหนึ่งอย่างใด ก็จำต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเท่าที่เป็นธรรมดาจะต้องใช้และสมควรจะต้องใช้ในกิจการค้าขายหรืออาชีพอย่างนั้น”

(6) มาตรา 218 บัญญัติว่า “ถ้าการชำระหนี้กลายเป็นพินวิสัยจะทำได้เพราะเหตุการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งลูกหนี้ต้องรับผิด ชอบไซ้ ทานว่าลูกหนี้จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เจ้าหนี้เพื่อค่าเสียหายอย่างใดอันเกิดแต่การไม่ชำระหนี้ นั้น ในกรณีที่การชำระหนี้กลายเป็นพินวิสัยแต่เพียงบางส่วน ถ้าหากว่าส่วนที่ยังเป็นวิสัยจะทำได้นั้นจะเป็นอันไร ประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว เจ้าหนี้จะไม่ยอมรับชำระหนี้ส่วนที่ยังเป็นวิสัยจะทำได้นั้นแล้ว และ เรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการไม่ชำระหนี้เสียทั้งหมดก็ทำได้”

(7) จิต เศรษฐบุตร. (2556) *หลักกฎหมายแพ่งลักษณะหนี้*. แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ดาราวรรณ ธีระวัฒน์. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, น.55.

ถ้าไม่ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษา ทำให้รถเสียหาย ผู้ให้บริการจำต้องรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 215⁽⁸⁾

กรณีสัญญาเช่าทรัพย์สิน ผู้ให้บริการส่วนมากต้องการที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สิน โดยอาจแสดงข้อความว่าการให้บริการที่จอดรถยนต์ของตนเป็นไปเพียงเพื่อการอำนวยความสะดวกเท่านั้น หรือเป็นเพียงสัญญาให้เช่าสถานที่จอดรถ เนื่องจากถ้าเป็นสัญญาให้เช่าสถานที่จอดรถ ผู้ให้บริการในฐานะผู้ให้เช่าไม่ต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษาทรัพย์สินของผู้เช่า โดยลักษณะของสัญญาเช่านั้นมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 537⁽⁹⁾ ซึ่งสัญญาเช่าเป็นนิติกรรมสัญญาประเภทหนึ่ง สัญญานั้น ได้แก่ นิติกรรมซึ่งเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลหลายฝ่ายหรือตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป โดยคู่สัญญามีข้อเสนอและคำสนองต้องตรงกัน⁽¹⁰⁾ สัญญาเช่าเป็นสัญญาต่างตอบแทนที่ผู้เช่ามีวัตถุประสงค์ในการได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินและผู้ให้เช่าได้รับค่าเช่าเป็นการตอบแทน สัญญาเช่าสมบูรณ์ด้วยความยินยอมและก่อให้เกิดผลผูกพันคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย เป็นสัญญาที่ไม่มีแบบบังคับ แต่มีระยะเวลาจำกัดชั่วระยะเวลาหนึ่ง เป็นสัญญาที่ถือคุณสมบัติของผู้เช่าเป็นสาระสำคัญ⁽¹¹⁾ สัญญาเช่าทรัพย์สินไม่มีผลเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่า และผู้ให้เช่าไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่เช่า⁽¹²⁾ ซึ่งผู้ให้บริการมีหน้าที่เพียงยินยอมหรืออนุญาตให้ผู้ใช้บริการได้ใช้สอยทรัพย์สินที่เช่าเท่านั้น คือ ให้ได้ใช้สถานที่จอดรถ โดยไม่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาของลูกค้าในระหว่างที่จอดอยู่ในพื้นที่จอดของผู้ประกอบธุรกิจ และเมื่อเกิดความสูญหายหรือเสียหายกับรถ ผู้ให้บริการในฐานะผู้ให้เช่าจึงไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการที่เป็นผู้เช่าสถานที่จอดรถ

กรณีละเมิด หากเป็นกรณีไม่เกิดสัญญาฝากทรัพย์สิน หรือสัญญาเช่าทรัพย์สินขึ้นระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เมื่อรถเกิดการสูญหายหรือเสียหายไป ผู้ให้บริการไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสัญญา แต่ผู้ให้บริการอาจมีความรับผิดชอบต่อรถของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบทางละเมิดได้ หากผู้ให้บริการได้กระทำการใดๆ ไว้ก่อน ซึ่งก่อให้เกิดเป็นหน้าที่แก่ผู้ให้บริการ เช่น ผู้ให้บริการจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยคอยตรวจดูแลสถานที่จอดรถ หรือมีการแจกบัตรเข้าออก ซึ่งถ้าไม่นำบัตรมาคืนก็ไม่สามารถนำรถออกไปได้ จึงเป็นหน้าที่อันเกิดจากการกระทำครั้งก่อนๆ หากผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว ส่งผลให้เกิดความเสียหายขึ้น ผู้ให้บริการจำต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420

(8) มาตรา 215 บัญญัติว่า “เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ไซ้ เจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้”

(9) มาตรา 537 บัญญัติว่า “อันว่าเช่าทรัพย์สินนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่า ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้เช่า ได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาอันมีจำกัด และผู้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น”

(10) จิต เศรษฐบุตร. (2556) *หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิติกรรมและสัญญา*. แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ดารารพ ธีระวัฒน์. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, น.200-201.

(11) ศันสน์ (จำปี) โสทธิพันธุ์. (2558) *คำอธิบายเช่าทรัพย์สิน-เช่าซื้อ พร้อมคำอธิบายในส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, น.21-26.

(12) พงษ์รัตน์ เครือกลิ่น. (2544) *เช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ ยืม ฝากทรัพย์สิน*. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, น.2.

นอกจากนี้ กรณีที่ไม่มีสัญญาใดๆ เกิดขึ้นจะเป็นไปได้หรือไม่ ยกตัวอย่าง กรณีบุคคลขับริยนต์ของตนเข้าไปจอดในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง โดยมีได้มีเจตนาที่จะเข้าไปซื้อสินค้าในห้างสรรพสินค้านั้น แต่มีความประสงค์เพียงแวะเข้าไปเพื่อใช้บริการห้องน้ำในห้างสรรพสินค้านั้นเพียงชั่วคราว ซึ่งถ้าเกิดการสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับรถยนต์ในขณะที่จอดอยู่ ณ นั้น กรณีดังกล่าวก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินหรือเช่าทรัพย์สินขึ้นหรือไม่ เนื่องจากห้างสรรพสินค้าทำสถานที่จอดรถไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริการลูกค้าที่มาซื้อสินค้าในห้างสรรพสินค้าของตน แต่บุคคลดังกล่าวมิได้มีเจตนาที่จะมาซื้อสินค้า แต่กลับได้รับประโยชน์จากห้างสรรพสินค้านั้นโดยตนมิได้เสียค่าตอบแทน เช่นนี้จึงอาจไม่เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินหรือเช่าทรัพย์สิน

เมื่อพิจารณาคำพิพากษาฎีกา ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยกรณีการจอดรถในสถานที่เอกชน และรถเกิดสูญหายหรือเสียหายไว้หลากหลาย ซึ่งคำพิพากษาที่ตัดสินว่าเป็นสัญญาเช่าทรัพย์สิน ดังคำพิพากษาฎีกาที่ 657/2521⁽¹³⁾ โจทก์จอดรถยนต์ที่สถานีบริการน้ำมันของจำเลย โดยมอบกุญแจรถแก่คนของจำเลย โดยมีป้ายและใบเสร็จรับเงินข้อความว่า เช่าสถานที่ไม่รับผิดชอบในทรัพย์สินสูญหาย เจตนาของคู่กรณีไม่ใช่เรื่องฝากทรัพย์สิน กุญแจที่มอบเพื่อเคลื่อนย้ายรถ ไม่ใช่มอบให้ครอบครอง ซึ่งตัดสินในลักษณะเดียวกันกับคำพิพากษาฎีกาที่ 1685/2529 คำพิพากษาฎีกาที่ 1936/2549

จากคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ผู้เขียนมีความเห็นว่าที่ศาลตัดสินว่าเป็นเรื่องฝากทรัพย์สินนั้น เนื่องจากแม้โจทก์จะส่งมอบกุญแจรถให้แก่จำเลยก็ตาม แต่มีป้ายและใบเสร็จรับเงินซึ่งเขียนข้อความแสดงเจตนาไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นสัญญาเช่าทรัพย์สิน สัญญาฝากทรัพย์สินจึงไม่เกิดขึ้นในกรณีดังกล่าว

คำพิพากษาที่ตัดสินว่าเป็นสัญญาฝากทรัพย์สิน ดังคำพิพากษาฎีกาที่ 365/2521 นารถยนต์ไปจอดไว้ที่ปั๊มน้ำมันโดยมอบกุญแจรถแก่ลูกจ้างเจ้าของปั๊ม จอดไม่ประจำที่ แม้จะมีปิดประกาศไว้ที่ปั๊ม และในใบเสร็จจะระบุว่า เป็นเรื่องให้เช่าสถานที่จอดรถ ก็ไม่หักล้างการปฏิบัติซึ่งเป็นการฝากทรัพย์สิน ซึ่งตัดสินในลักษณะเดียวกันกับคำพิพากษาฎีกาที่ 9278/2542 คำพิพากษาฎีกาที่ 1063/2545

ดังนั้น จากคำพิพากษาฎีกาที่ 365/2521 ที่ตัดสินว่าเป็นสัญญาฝากทรัพย์สิน ผู้เขียนมีความเห็นด้วยในคำพิพากษาดังกล่าว เนื่องจากเจ้าของรถยนต์ได้มอบกุญแจรถยนต์ให้ลูกจ้างของปั๊มน้ำมัน จึงเป็นการส่งมอบครอบครอง ก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สิน ทำให้เจ้าของสถานที่ต้องรับผิดชอบเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นกับรถยนต์ที่รับฝากนั้น

คำพิพากษาที่ตัดสินว่าเป็นละเมิด ดังคำพิพากษาฎีกาที่ 7471/2556 จำเลยเป็นห้างสรรพสินค้าขายปลีกและขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภค ย่อมต้องให้ความสำคัญด้านบริการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการเกี่ยวกับสถานที่จอดรถซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของลูกค้าที่จะเข้าไปซื้อสินค้าหรือใช้บริการอื่นๆ หรือไม่ แม้ พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มาตรา 8 (9), 34 บัญญัติให้จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของอาคารต้องจัดให้มีพื้นที่จอดรถเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจราจร แต่จำเลยยังต้องคำนึงและมีหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของลูกค้าทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน มิใช่ปล่อยให้ลูกค้าระมัดระวังหรือเสี่ยงภัยเอาเอง การที่จำเลยเคยจัดให้มีการแจกบัตรสำหรับรถของลูกค้าที่เข้ามาในห้างซึ่งเป็นวิธีการที่ค่อนข้างรัดกุม เพราะหากไม่มีบัตรผ่าน กรณีจะนำรถยนต์ออกไปจะต้องถูกตรวจสอบโดยพนักงานของจำเลย

(13) ไพฑูริย์ เอกเจริญกร. (2557) *คำอธิบายเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, น.16-17.

แต่ขณะเกิดเหตุกลับยกเลิกวิธีการดังกล่าวเสียโดยใช้กล้องวงจรปิดแทน เป็นเหตุให้คนร้ายสามารถเข้าออกลานจอดรถห้างฯ ของจำเลยและโจรกรรมรถได้โดยง่ายยิ่งขึ้น แม้จำเลยจะปิดประกาศว่าจะไม่รับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายใดๆ รวมทั้งการที่ลูกค้าก็ทราบถึงการยกเลิกการแจกบัตรจอดรถ แต่ยังไม่รณเข้ามาจอดก็ตาม ก็เป็นเรื่องข้อกำหนดของจำเลยแต่ฝ่ายเดียวไม่มีผลเป็นการยกเว้นความรับผิดในการทำละเมิดของจำเลย ซึ่งตัดสินในลักษณะเดียวกันกับคำพิพากษาฎีกาที่ 1009/2538 คำพิพากษาฎีกาที่ 374/2551

คำพิพากษาฎีกาที่ 7471/2556 ที่ตัดสินว่าเจ้าของสถานที่ผู้ให้บริการผิดกฎหมายละเมตินั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาทางด้านผู้ให้บริการ กรณีดังกล่าวผู้ใช้บริการไม่มีการเสียค่าตอบแทนในการจอดรถ และมีได้มีการส่งมอบการครอบครองรถ เมื่อเกิดเหตุการณ์รถสูญหายขึ้น ทำให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบละเมิด จึงส่งผลดีและเป็นการให้ความคุ้มครองที่ดีต่อผู้ใช้บริการ เมื่อพิจารณาทางด้านผู้ให้บริการ หากเจ้าของสถานที่รับผิดชอบเกิดความสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับรถจะเป็นธรรมหรือไม่ เพราะไม่มีการเสียค่าตอบแทน มิได้มีการส่งมอบการครอบครองรถ อีกทั้งเป็นการจอดชั่วคราวในเวลาไม่นานและรถส่วนใหญ่มีราคาสูง เมื่อเกิดเหตุขึ้น เจ้าของสถานที่ควรต้องรับผิดชอบใช้หรือไม่ ดังนั้นการที่จะพิจารณาว่าพฤติการณ์เช่นใดของผู้ให้บริการสถานที่จอดรถจะเป็นสัญญาฝากทรัพย์สินหรือสัญญาเช่าทรัพย์สินหรือละเมิด จึงต้องพิจารณาในประเด็นของแต่ละกรณี เนื่องจากคำพิพากษาฎีกายังไม่ชัดเจนว่าลักษณะใดจึงเป็นกรณีของสัญญาฝากทรัพย์สินหรือสัญญาเช่าทรัพย์สินหรือละเมิด

กฎหมายต่างประเทศในเรื่องความรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชน

1. สาธารณรัฐประชาชนจีน มีหลักกฎหมายในกรณีการจอดรถยนต์ในที่เอกชน แล้วรถยนต์เกิดสูญหายขึ้น ตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์รายวันทางกฎหมายของจีน⁽¹⁴⁾ นายฉี จุง เขียน เจ้าของรถได้เสียค่าจอดรถให้สถานที่ซึ่งรับจอดรถยนต์ค้างคืนเป็นประจำ ต่อมาวันหนึ่งเขาได้นำรถยนต์คันเดิมไปขาย แล้วซื้อรถยนต์ใหม่มาหนึ่งคัน โดยได้นำรถยนต์คันใหม่นั้นไปจอดในสถานที่ซึ่งรับจอดรถยนต์ที่เดิม ซึ่งเขาได้จ่ายค่าจอดรถเพื่อจอดค้างคืนเป็นประจำ เมื่อจอดรถยนต์คันใหม่นั้นหนึ่งคืน ในเช้าวันรุ่งขึ้นวันที่ 9 เมษายน ค.ศ. 2004 เขาได้มาที่สถานที่จอดรถยนต์ แต่กลับพบว่ารถยนต์คันใหม่ของเขาที่จอดไว้ได้สูญหายไป เขาจึงเรียกร้องให้เจ้าของสถานที่จอดรถรับผิดชอบใช้ค่ารถยนต์ที่เพิ่งซื้อใหม่ แต่เจ้าของสถานที่จอดรถกลับปฏิเสธที่จะชดเชยคืนให้ โดยอ้างว่าตนมิได้รับดูแลรถยนต์ให้ในขณะที่จอดอยู่ในสถานที่จอดรถของตน การที่มีคนประจำอยู่ที่สถานที่จอดรถยนต์ก็เพื่อมาดูแลรถยนต์แต่ละคันได้จอดถูกที่เหมาะสมหรือไม่ จะได้ไม่ขัดขวางการจอดของรถยนต์คันอื่น และให้นายฉี จุง เขียนไปเรียกร้องเอากับบริษัทประกันภัยรถยนต์ที่นายฉี จุง เขียน ได้ทำประกันภัยความสูญหายของรถยนต์ไว้ นายฉี จุง เขียน จึงได้ไปดำเนินคดีฟ้องร้องต่อศาลให้เจ้าของสถานที่จอดรถรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ตน ศาลได้มีคำพิพากษาที่ 124/2004 ในวันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 2004 โดยศาลมีคำพิพากษาว่า การที่นายฉี

⁽¹⁴⁾ www.legaldaily.com.cn เว็บไซต์หนังสือพิมพ์รายวันทางกฎหมายจีน

จุง ฉ้วน ได้จ่ายค่าที่จอดรถยนต์ให้กับเจ้าของสถานที่จอดรถ ดังนั้น เจ้าของสถานที่จอดรถจะไม่สามารถอ้างได้ว่าตนมิได้รับดูแลรถยนต์ให้กับผู้ที่มาจอด เจ้าของสถานที่จอดรถกระทำการเป็นผู้มีอาชีพรับฝากรถยนต์เป็นกิจวัตร โดยรับเงินค่าที่จอดรถจากนายฉี จุง ฉ้วน เมื่อรถยนต์ของนายฉี จุง ฉ้วน สูญหายไปในช่วงที่จอดอยู่ในสถานที่จอดรถ เจ้าของสถานที่จอดรถจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับนายฉี จุง ฉ้วน และในกรณีนี้นายฉี จุง ฉ้วน ได้ทำประกันภัยความสูญหายของรถยนต์ตนไว้กับบริษัทประกันภัยรถยนต์ด้วย ศาลจึงพิพากษาให้บริษัทประกันภัยรถยนต์จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้นายฉี จุง ฉ้วน เป็นจำนวน 80% ของราคารถยนต์ และให้เจ้าของสถานที่จอดรถจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้นายฉี จุง ฉ้วน เป็นจำนวน 20% ของราคารถยนต์

จากคำพิพากษานี้ จึงเห็นได้ว่าถ้าเป็นกรณีการนำรถยนต์ไปจอดในสถานที่ซึ่งไม่เก็บค่าจอดรถยนต์ กรณีนี้เจ้าของรถยนต์ก็ไม่สามารถเรียกให้เจ้าของสถานที่จอดรถรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายได้ในกรณีรถยนต์สูญหายหรือเสียหาย ซึ่งมีนักกฎหมายจีนชื่อนาย ฟุ หลี หลิน มีความเห็นว่าในกรณีที่เจ้าของรถยนต์ไปสถานที่ต่างๆ เพื่อไปใช้บริการสถานที่นั้นๆ เช่น ไปร้านค้า หรือ สวนสนุก เป็นต้น แม้เจ้าของสถานที่นั้นๆ จะให้บริการที่จอดรถ โดยไม่เก็บค่าบริการจอดรถก็ตาม เมื่อรถยนต์ของลูกค้าที่มาจอดเพื่อใช้บริการกับร้านค้าได้เกิดสูญหายหรือเสียหายขึ้นในช่วงที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการในร้านค้า ซึ่งนาย ฟุ หลี หลิน มีความเห็นส่วนตัวว่าร้านค้าควรรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ลูกค้าด้วย เนื่องจากร้านค้าได้ผลประโยชน์จากการที่ลูกค้าเข้ามาอุดหนุน ซึ่งร้านค้าได้กำไรจากลูกค้าอยู่แล้ว การที่ร้านค้าให้พื้นที่บริการจอดรถฟรีก็เป็นการดึงดูดชักชวนลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการ ร้านค้าจึงได้ผลประโยชน์มาจากการให้จอดรถฟรีเช่นกัน อีกทั้งการที่ลูกค้าเข้ามาใช้บริการและต้องจ่ายค่าบริการในส่วนอื่นๆ ที่เป็นธุรกิจหลักของร้านค้า ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าบริการสถานที่จอดรถยนต์ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีบทความทางกฎหมายจีน⁽¹⁵⁾ ที่เขียนโดยนักกฎหมายชื่อนาย ซี เทียน เป่า ในประเด็นปัญหาทางกฎหมายถ้ารถหายในห้างสรรพสินค้าจะเรียกร้องให้ใครรับผิดชอบบ้าง กรณีเจ้าของรถยนต์ได้ขับรถยนต์มาซื้อของที่สรรพสินค้า โดยได้จอดรถไว้ที่ชั้นใต้ดินของห้างสรรพสินค้านั้น และได้เสียค่าบริการจอดรถยนต์ให้ห้างสรรพสินค้า เมื่อซื้อของเสร็จและกลับมาที่รถ จึงพบว่ารถยนต์ของตนที่จอดไว้ได้รับความเสียหาย ทรัพย์สินต่างๆ ในรถยนต์ของตนได้สูญหายไปด้วย อาทิ คอมพิวเตอร์ กระเป๋าใส่ของมีค่าต่างๆ ดังนั้น เจ้าของรถยนต์จะเรียกร้องให้ใครรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ตนได้บ้าง กรณีนี้นักกฎหมายนาย ซี เทียน เป่า มีความเห็นว่าเจ้าของรถยนต์ได้เสียค่าจอดรถให้ห้างสรรพสินค้า สัญญาฝากรถยนต์ระหว่างเจ้าของรถกับห้างสรรพสินค้าจึงเกิดขึ้น ห้างสรรพสินค้าจึงต้องดูแลรถยนต์ของลูกค้าให้ดี เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับรถยนต์ในขณะที่จอดอยู่ในห้างสรรพสินค้า และลูกค้าได้เข้าไปใช้บริการในห้างสรรพสินค้า ห้างสรรพสินค้าจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายให้ลูกค้าในกรณีที่รถยนต์ของลูกค้าเกิดความเสียหายตามกฎหมายจีนในเรื่องฝากทรัพย์สิน อีกทั้งยังต้องชดใช้ค่าขาดประโยชน์จากการที่ลูกค้าจะไม่ได้ใช้รถยนต์ เพราะต้องนำรถยนต์ไปซ่อมด้วย แต่ห้างสรรพสินค้าไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ทรัพย์สินในรถยนต์สูญหายไป เนื่องจากขณะที่ลูกค้านำรถยนต์เข้ามาจอดในห้างสรรพสินค้า ลูกค้าก็ได้ได้แจ้งให้ทางห้างสรรพสินค้าทราบว่าทรัพย์สินใดในรถยนต์อยู่บ้าง ดังนั้น ห้างสรรพสินค้าจึงไม่สามารถดูแล

(15) www.legalinfo.gov.cn. เว็บไซต์หนังสือพิมพ์จินเฟชชียื่อเป่าวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013

ทรัพย์สินที่อยู่ในรถยนต์ให้ลูกค้าได้ ลูกค้าจึงไม่สามารถเรียกร้องให้ทางห้างสรรพสินค้ารับผิดชอบใช้มูลค่าของทรัพย์สินภายในรถยนต์ที่สูญหายไปได้

2. ประเทศแคนาดา มีหลักกฎหมายในเรื่องสัญญาฝากทรัพย์สิน (Protection of Property-Bailment and Insurance) กรณีการนำรถไปจอดในสถานที่รับจอดรถทั่วไป ซึ่งการจอดดังกล่าวเป็นตัวอย่างหนึ่งของสัญญาฝากทรัพย์สินในระยะสั้น จึงต้องมีการแบ่งแยกให้ชัดเจนว่ากรณีใดเป็นสัญญาฝากทรัพย์สิน หรือกรณีใดเป็นการเช่าพื้นที่เพื่อจอดรถ ซึ่งการส่งมอบการครอบครองรถให้กับพนักงานของสถานที่จอดรถ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินขึ้น ถ้าพนักงานของสถานที่จอดรถรับกุญแจรถจากผู้ส่งมอบและนำรถไปจอด สัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้น เนื่องจากพนักงานมีการครอบครองทรัพย์สินของผู้ส่งมอบรถ เช่นเดียวกันกับกรณีถ้าพนักงานของสถานที่จอดรถขึ้นทางบุคคลให้จอดรถในพื้นที่ช่องจอดซึ่งพนักงานได้กำหนดไว้ โดยพนักงานของสถานที่จอดรถได้เรียกให้ฝากกุญแจไว้กับพนักงานด้วย การฝากกุญแจไว้เช่นนี้ก็จะก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินด้วยเช่นกัน⁽¹⁶⁾

ตัวอย่าง ผู้หญิงคนหนึ่งได้จอดรถยนต์ของเธอไว้ที่สถานที่รับจอดรถ และเธอได้ให้กุญแจรถยนต์กับพนักงานของสถานที่จอดรถ โดยพนักงานได้มอบใบรับรถให้เธอไว้ กรณีนี้สัญญาฝากทรัพย์สินเกิดขึ้นขณะที่เธอส่งมอบกุญแจให้กับพนักงานนั้นไป ใบรับรถที่เธอได้รับมาจะเป็นระยะเวลาของสัญญาฝากทรัพย์สินที่เกิดขึ้น เมื่อเธอเอาใบรับรถนี้ไปคืนพนักงานและจ่ายค่าจอดรถ เธอจะได้รับกุญแจรถยนต์กลับคืนมาและเมื่อเวลาที่เธอได้เข้าครอบครองรถยนต์ของเธอนี้ สัญญาฝากทรัพย์สินก็จะสิ้นสุดลง

สัญญาระหว่างพนักงานผู้ดูแลการจอดรถกับเจ้าของรถจะเป็นสัญญาเช่าพื้นที่จอดรถ ถ้าเจ้าของรถจอดรถโดยเก็บกุญแจรถไว้กับตนเอง การครอบครองรถจึงไม่ได้เปลี่ยนจากเจ้าของรถไปยังพนักงานผู้ดูแลการจอดรถ การที่กุญแจยังอยู่กับเจ้าของรถ ทำให้พนักงานผู้ดูแลการจอดรถไม่สามารถควบคุมขับเคลื่อนรถนั้นได้ ตามหลักในคำพิพากษาคดี Samuel Smith & Sons Ltd. V. Silverman (1961), 29 D.L.R. (2d) 98. ดังนั้น สัญญาฝากทรัพย์สินจึงไม่เกิดขึ้น ในกรณีนี้โดยทั่วไปศาลจะพิจารณาว่าเป็นลักษณะการจัดการธุรกิจที่เจ้าของสถานที่รับจอดรถต้องได้รับใบอนุญาตในพื้นที่ซึ่งให้คนขับรถจอดรถบนพื้นฐานของสัญญาเช่าทรัพย์สิน

3. ประเทศอินเดีย ได้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค 1986⁽¹⁷⁾ ซึ่งได้บัญญัติให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภค (National Consumer Disputes Redressal Commission) เพื่อพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภคจะเทียบได้กับคำตัดสินในศาลสูงของอินเดีย (Supreme Court) และจะเป็นบรรทัดฐานให้กับคดีที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทในคดีคุ้มครองผู้บริโภคตัดสินคดีกรณีลูกค้านำรถเข้ามาจอดในสถานที่จอดรถของผู้ประกอบธุรกิจ ในระหว่างที่เข้าไปใช้บริการกิจการของผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่ง

⁽¹⁶⁾ www.mcgrawhill.ca/college/willes. Protection of Property-Bailment and Insurance, Part 5: Commercial Relationships and Commercial Transactions, Parking Lots, p.320-321.

⁽¹⁷⁾ รัฐยา ดวงมณี. (2554) “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจต่อการสูญหายหรือเสียหายอันเกิดแก่ยานพาหนะของลูกค้า”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. น.96.

คณะกรรมการพิจารณาข้อพิพาทวินิจฉัยว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่มีการให้บริการสถานที่จอดรถให้กับลูกค้า เป็นผู้ประกอบธุรกิจในลักษณะของผู้ให้บริการ การที่ลูกค้าจอดรถในสถานที่จอดของผู้ประกอบธุรกิจ โดยผู้ประกอบธุรกิจไม่ได้คิดค่าบริการสถานที่จอดรถ ก็มีใช่เป็นการให้บริการฟรี การที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการและจ่ายค่าบริการในส่วนอื่นๆ ที่เป็นธุรกิจหลักของผู้ประกอบธุรกิจ ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าบริการในส่วนการบริการสถานที่จอดรถ จึงเป็นการคิดค่าบริการสถานที่จอดรถรวมไปอยู่แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษารถของลูกค้าเพื่อเป็นการตอบแทนลูกค้า ในระหว่างที่ลูกค้าเข้าไปใช้บริการกิจการของผู้ประกอบธุรกิจ เมื่อผู้ประกอบธุรกิจไม่ได้ดูแลรักษารถของลูกค้าให้ดี หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อ จนทำให้รถของลูกค้าสูญหายหรือเสียหายไป ผู้ประกอบธุรกิจก็ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นกับลูกค้า ทั้งนี้ไม่ว่าจะเกิดสัญญาฝากทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

4. สหรัฐอเมริกา หลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องสัญญาเช่าทรัพย์สิน มีหลักการทั่วไป กล่าวคือ ต้องมีการแสดงเจตนาโดยคู่สัญญาว่ามุ่งประสงค์ที่จะผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน ต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับรายละเอียดของทรัพย์สินที่เช่า มีข้อตกลงเกี่ยวกับระยะเวลาเช่า ตลอดจนจำนวนค่าเช่า วิธีการชำระค่าเช่า และกำหนดเวลาที่ต้องชำระค่าเช่า⁽¹⁸⁾

กรณีสถานที่จอดรถ สหรัฐอเมริกาได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของมลรัฐนิวยอร์ก Rules of the City of New York⁽¹⁹⁾ เรื่องการขอใบอนุญาตจัดทำสถานที่จอดรถ เป็นการควบคุมกิจการที่มีสถานที่จอดรถ โดยได้มีการจำกัดขนาดและประเภทของธุรกิจที่จะต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษารถของลูกค้า และต้องรับผิดชอบเมื่อเกิดความสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับรถของลูกค้า โดยหลักการสำคัญของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของมลรัฐนิวยอร์ก คือ กฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่บังคับกับหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้แสวงหากำไร ในการจัดทำสถานที่จอดรถ อาทิ กรณีจัดให้มีสถานที่จอดรถสำหรับพนักงานหรือลูกจ้าง หรือเป็นสถานที่จอดรถของที่อยู่อาศัย โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดทำสถานที่จอดรถให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และถ้าผู้ประกอบธุรกิจใดที่จัดให้มีสถานที่จอดรถตั้งแต่ 5 คันขึ้นไป โดยคิดค่าตอบแทนในการจอด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยอ้อมทั้งในรูปของการคิดค่าบริการหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใด จะต้องขออนุญาตต่อหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะมีคณะกรรมการควบคุมอัตราค่าบริการของสถานที่จอดยานพาหนะ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบลูกค้ามากเกินไป

หน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจ คือ มีหน้าที่ในการดูแลรักษารถของลูกค้าตามสมควรในระดับของผู้มีวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของลูกค้าที่มาใช้บริการ ซึ่งจะต้องจัดการป้องกันในกรณีที่จะเกิดอัคคีภัย วาตภัย หรือความเสียหายที่จะเกิดจากการลักขโมยรถหรือทรัพย์สินในขณะจอดอยู่ในสถานที่จอดรถของผู้ประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องทำประกันภัยในความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งถ้าทรัพย์สินของลูกค้าสูญหาย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องชดเชยค่าเสียหายไม่น้อยกว่า 25,000 ดอลลาร์ รวมทั้งต้องทำประกันภัยเพื่อชดเชยความเสียหายที่อาจจะเกิดกับชีวิตและร่างกายของลูกค้าที่มาใช้บริการด้วย

⁽¹⁸⁾ Kenneth W. Clarkon, Roger Leroy Miller, Gaylord A. Jentz, Frnanh B. Cross. (1998) West's Business Law. U.S.A: West Education Publishing. p.910.

⁽¹⁹⁾ รัชญา ดงมณี, *อ้าวแล้วเชิงอรรถที่ 17*, น.174-175.

5. อังกฤษ กฎหมายทั่วไปในเรื่องสัญญาเช่าทรัพย์สินของอังกฤษมีรากฐานมาจากหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) และหลักกฎหมายอิกวิตี (Equity) อีกทั้งมีกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Statute) ซึ่งได้ตกทอดและใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น จึงสามารถจัดแบ่งประเภทการเช่า ซึ่งอาจกำหนดระยะเวลาเช่าไว้แน่นอนเป็นระยะเวลาสั้นหรือยาวก็ได้ แต่ที่สำคัญคือ วันที่การเช่าเริ่มมีผลผูกพัน และระยะเวลาการเช่าที่กำหนดกันไว้ในสัญญาต้องมีความชัดเจนแน่นอน หรือสามารถปฏิบัติตามระยะเวลาการเช่าได้⁽²⁰⁾

กรณีเมื่อบุคคลจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์จะมีความเสี่ยงและความรับผิดชอบเกิดขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของสัญญาการรับจอดรถยนต์ที่ได้ทำขึ้น แม้ว่า การที่บุคคลนำรถยนต์ไปจอดในสถานที่รับจอดรถยนต์จะไม่ได้มีการทำหนังสือสัญญาระหว่างเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์กับบุคคลที่นำรถยนต์ไปจอดก็ตาม แต่การนำรถยนต์ไปจอดเช่นนั้นเป็นการก่อให้เกิดสัญญาขึ้นโดยปริยาย

การจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ไม่ว่าจะเป็นการจอดในช่องหรือจอดในโรงรถ เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ไม่มีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลนำมาจอด ถ้าเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์มิได้มีการครอบครอง การจัดการ และการควบคุมรถยนต์นั้น ซึ่งไม่ก่อให้เกิดสัญญาฝากทรัพย์สิน และถ้าเป็นการเช่าสถานที่เพื่อจอดรถยนต์เป็นวัน เป็นสัปดาห์ หรือเป็นเดือน เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ก็ไม่มีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์เช่นเดียวกัน

คำพิพากษาคดี Dispeker v. New S. Hotel Co., 373 S.W.2d 904 (Tenn.1963) ตัดสินว่า เจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์จะกลายเป็นผู้ที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลนำมาจอดเมื่อสัญญาฝากทรัพย์สินเกิดขึ้น โดยเจ้าของรถยนต์ส่งมอบการควบคุมรถยนต์ของตนให้กับผู้ดูแลสถานที่รับจอดรถยนต์ กล่าวคือ เจ้าของรถยนต์ได้ส่งมอบกุญแจให้กับผู้ดูแลสถานที่รับจอดรถยนต์เพื่อการนำรถยนต์ไปจอด และผู้นำรถยนต์ไปจอดสามารถเคลื่อนย้ายรถยนต์ได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของรถยนต์ก่อน ดังนั้น สัญญาฝากทรัพย์สินจึงเกิดขึ้น

เมื่อเป็นสัญญาฝากทรัพย์สินและมีความเสียหายใดๆ เกิดขึ้นในขณะที่จอดรถยนต์อยู่ในสถานที่รับจอดรถยนต์ จะเป็นการยากที่จะระบุว่าความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ หรือลูกจ้าง แต่ถ้าไม่เป็นสัญญาฝากทรัพย์สินเจ้าของสถานที่รับจอดรถยนต์ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใดๆ แม้มีความเสียหายเกิดขึ้นกับรถยนต์ที่บุคคลนำมาจอด⁽²¹⁾

นอกจากนี้ บทความทางกฎหมายอังกฤษ⁽²²⁾ เมื่อมีการจอดรถยนต์ในสถานที่รับจอดรถยนต์ เจ้าของรถยนต์จะมีการคาดหวังอย่างมากที่จะได้รับความปลอดภัยและการป้องกันรถยนต์จากภัย

⁽²⁰⁾ David J. Hayton. (1982) *McGarry's Manual of the Law of Real Property*. London: Stevens & Son Ltd. p.19.

⁽²¹⁾ Christine Cadena, "Risks of Parking Garage Use & the Implications for Bailment Contract" (<http://voices.yahoo.com/risks-parking-garage-implications-bailment-1272161.html?cat=27>)

⁽²²⁾ http://www.lawontheweb.co.uk/Legal_Documents/Complaints_Claims_and_Disputes/Miscellaneous/Letter_of_Claim_if_Car_was_Stolen_from_Car_Park#sthash.AkK4xUcM.dpuf.

อันตรายต่างๆ และเจ้าของรถยนต์จะคิดว่าเจ้าของสถานที่ที่รับจอดรถยนต์ให้การรับรองว่ารถยนต์ของเขาจะถูกจอดไว้ในที่ปลอดภัย ดังนั้น ถ้ารถยนต์เกิดความเสียหาย หรือถูกขโมยในขณะที่จอดอยู่ เจ้าของสถานที่ที่รับจอดรถยนต์อาจจะต้องรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าของรถยนต์อาจสามารถเรียกร้องค่าเสียหายจากเจ้าของสถานที่ที่รับจอดรถยนต์ เมื่อมีการจ่ายค่าธรรมเนียมการจอดรถยนต์ และรถยนต์เกิดความเสียหาย หรือถูกขโมยในขณะที่จอดอยู่ในสถานที่ที่รับจอดรถยนต์ ซึ่งค่าเสียหายที่สามารถเรียกร้องได้จะอยู่บนพื้นฐานของกรณีเจ้าของสถานที่ที่รับจอดรถยนต์ได้ฝ่าฝืนสัญญา หรือมีความผิดพลาดในการปกป้องดูแลรักษารถยนต์ที่ได้รับมอบการครอบครองมาจากเจ้าของรถยนต์

จากการศึกษากฎหมายต่างประเทศ พบว่ากฎหมายแคนาดาและกฎหมายอังกฤษมีหลักการทางกฎหมายที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ สัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีการส่งมอบการครอบครอง อาทิ การส่งมอบกุญแจรถ หากมีความเสียหายหรือสูญหายเกิดขึ้นกับรถขึ้น ผู้รับฝากทรัพย์สินจำต้องรับผิดชอบ แต่หากมิได้มีการส่งมอบการครอบครอง อาทิ เจ้าของรถเก็บกุญแจรถไว้กับตน การครอบครองรถจึงมิได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยการจอดรถนั้นเป็นเพียงสัญญาเช่าพื้นที่ ผู้ให้บริการจึงไม่ต้องรับผิดชอบหากมีความเสียหายหรือสูญหายเกิดขึ้นกับรถ ส่วนกฎหมายจีน การจอดรถที่มีได้เสียค่าตอบแทน จะไม่สามารถเรียกให้ผู้ให้บริการรับผิดชอบได้ แต่มีนักกฎหมายบางท่านมีความเห็นว่าแม้มิได้มีการเสียค่าตอบแทน ผู้ให้บริการควรต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายหรือสูญหายที่เกิดขึ้นกับรถด้วย นอกจากนี้ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอินเดียค่อนข้างที่จะเข้มงวดกับผู้ให้บริการมาก แม้ผู้ให้บริการจะไม่คิดค่าบริการในการจอดรถก็ตาม แต่ก็ต้องมีหน้าที่ดูแลรักษารถของผู้มาใช้บริการด้วย และกฎหมายอเมริกัน ได้มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ที่มีการกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการจอดรถไว้อย่างชัดเจนเช่นกัน

บทวิเคราะห์ความรับผิดชอบการสูญหายหรือเสียหายจากการจอดรถในสถานที่จอดรถของเอกชน

ผู้เขียนมีความเห็นว่า การที่ผู้ครอบครองรถจอดรถและเก็บกุญแจรถไว้กับตัว กรณีที่ผู้ให้บริการไม่คิดค่าบริการในการจอดรถ เมื่อผู้ครอบครองรถได้นำรถของตนมาจอด และเก็บกุญแจรถไว้กับตนเอง จึงไม่มีการส่งมอบการครอบครองรถให้ผู้ให้บริการ การจะพิจารณาว่าสัญญาฝากทรัพย์สินได้เกิดขึ้นหรือไม่ จึงต้องพิจารณาการแสดงเจตนาอย่างชัดแจ้งของผู้ให้บริการว่าต้องการทำสัญญาฝากทรัพย์สินหรือไม่ หากไม่ได้แสดงเจตนาอย่างชัดแจ้งว่าจะทำสัญญาฝากทรัพย์สิน อาทิ ระบุในบัตรจอดรถว่าไม่ได้เป็นการรับฝากทรัพย์สิน หรือติดป้ายประกาศขนาดใหญ่ให้ผู้ครอบครองรถเห็นได้ชัดเจนว่าไม่เป็นการรับฝากทรัพย์สิน หรือไม่ได้มีเจตนาโดยชัดแจ้งอย่างอื่นว่าต้องการทำสัญญาฝากทรัพย์สิน เป็นต้น แม้ว่าผู้ให้บริการจะแจกบัตรจอดรถ หรือจัดให้มีพนักงานดูแลรักษาความปลอดภัย หรือจัดให้มีกล้องวงจรปิดบันทึกภาพก็ตาม ดังนั้น สัญญาฝากทรัพย์สินก็ไม่เกิดขึ้น แต่เป็นเพียงการให้บริการสถานที่จอดรถเท่านั้น ถ้ารถเกิดความสูญหายหรือเสียหายขึ้นในระหว่างที่จอดอยู่ในสถานที่นั้น ผู้ให้บริการก็ไม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น เนื่องจากมิใช่สัญญาฝากทรัพย์สิน

ส่วนกรณีที่ผู้ครอบครองรถนำรถไปจอดในสถานที่จอดรถที่ผู้ให้บริการจัดไว้โดยเก็บกุญแจรถไว้กับตัว หรือผู้ให้บริการคิดค่าบริการในการจอดรถ ผู้ให้บริการมีการได้รับประโยชน์เป็นการตอบแทน แต่

ผู้ให้บริการควรที่จะต้องรับผิดชอบในทุกกรณีที่เกิดความเสียหายหรือสูญหายกับรถของผู้ครอบครองหรือไม่ เนื่องจากผู้ให้บริการบางรายมีความประสงค์ที่จะทำสัญญาเช่าทรัพย์สินกับผู้ครอบครอง กล่าวคือ ประสงค์ที่จะก่อให้เกิดสัญญาเช่าสถานที่จอดรถ โดยมีการเก็บค่าเช่าสถานที่จอดรถในอัตราที่ต่ำมาก เช่น เก็บค่าเช่าเพียง 10 บาท ซึ่งสามารถจอดรถได้ตลอดทั้งวัน เป็นต้น ดังนี้ ถ้าจะให้ผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบในทุกกรณีที่เกิดความเสียหาย หรือสูญหายกับรถของผู้ครอบครอง อาจก่อให้เกิดภาระที่มากเกินไปกับผู้ให้บริการได้

ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า การที่จะพิจารณาว่าสัญญาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ให้บริการกับผู้ครอบครองรถ ในกรณีที่มีการเก็บค่าจอดรถนั้น ควรที่จะพิจารณาว่าสัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้น เมื่อผู้ให้บริการมีการเก็บค่าจอดรถในอัตราที่สูงถึงขนาด เช่น เก็บค่าจอดรถในอัตราก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ตามระยะเวลาการจอด อาทิ จอดรถ 1 ชั่วโมงแรกเก็บ 50 บาท ชั่วโมงที่สองชั่วโมงละ 60 บาท ชั่วโมงที่สามชั่วโมงละ 70 บาท ชั่วโมงที่สี่ชั่วโมงละ 80 บาท เรื่อยไปเช่นนั้น ซึ่งถ้าจอดรถ 3 ชั่วโมง จำต้องจ่ายเงินทั้งสิ้น 180 บาท เป็นต้น ดังนี้ เมื่อผู้ให้บริการมีการได้รับประโยชน์เป็นการตอบแทนในอัตราที่สูงถึงขนาด จึงควรที่จะต้องมีการทบทวน และการที่ผู้ครอบครองรถต้องเสียค่าบริการในการจอดรถในอัตราสูงมากแล้ว จึงมีความรู้สึกคาดหวังจากผู้ให้บริการว่าต้องให้บริการดูแลรักษารถเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการใช้หลักสุจริตและปกติประเพณีในการตีความกรณีสัญญาฝากทรัพย์สิน ดังนั้น ถ้าผู้ให้บริการไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษารถให้ดี และเกิดความสูญหายหรือเสียหายขึ้นกับรถ จึงต้องรับผิดชอบตามสัญญาฝากทรัพย์สิน อีกทั้งจะอ้างว่าตนได้แจ้งข้อความยกเว้นความรับผิดชอบตนไว้แล้วในใบเสร็จรับเงิน หรือบัตรจอด หรือป้ายประกาศใดๆ มิได้ เนื่องจากสัญญาฝากทรัพย์สินได้เกิดขึ้นแล้ว และการที่ผู้ให้บริการเก็บค่าบริการในอัตราที่สูงมาก ผู้ให้บริการก็สามารถชดเชยความเสียหายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นกับรถได้ จึงไม่ทำให้ผู้ให้บริการรับภาระที่มากเกินไปจนเกินไป

อีกทั้งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติเกี่ยวกับข้อตกลงยกเว้นความรับผิดไว้หลายมาตรา และพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย กรณีที่ผู้ใช้บริการฝากรถของตนไว้กับผู้ให้บริการ ที่เกิดสัญญาฝากทรัพย์สินแล้ว ผู้ให้บริการมักหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อความสูญหายหรือเสียหายกับรถของผู้ใช้บริการ โดยการมีข้อตกลงจำกัดหรือยกเว้นความรับผิดไว้ ข้อตกลงจำกัดหรือยกเว้นความรับผิดนั้นจึงตกอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 มาตรา 4(1) คือ ข้อตกลงจำกัดหรือยกเว้นความรับผิดที่เกิดจากการผิดสัญญาเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม จึงทำให้ข้อตกลงจำกัดหรือยกเว้นความรับผิดนั้นสามารถบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น ซึ่งความเป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีนั้นจะต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป

นอกจากนี้ ข้อตกลง ประกาศ หรือคำแจ้งความเพื่อจำกัดหรือยกเว้นความรับผิดที่ได้ทำไว้ล่วงหน้าสามารถถูกตรวจสอบความเป็นธรรมได้ตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 การที่ผู้ให้บริการรับฝากรถ ทำประกาศติดไว้ตามสถานที่จอดรถ หรือคำแจ้งความที่ระบุไว้ในบัตรผ่านเข้าออก เป็นต้น ในทางกฎหมายถือว่าคำประกาศหรือคำแจ้งความเพื่อจำกัดหรือยกเว้น

ความรับผิดชอบที่กระทำไปฝ่ายเดียว โดยผู้อื่นไม่ได้ตกลงยินยอมเข้าผูกพันด้วยนั้น ไม่มีผลผูกพันผู้ที่ไม่ได้ทำการตกลงด้วย⁽²³⁾

ดังนั้น สัญญาฝากทรัพย์สินจะเกิดขึ้นเมื่อมีการแสดงเจตนาอย่างชัดแจ้งของผู้ให้บริการไม่ว่าจะเป็นการแสดงเจตนาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือด้วยวาจา หรือมีพฤติการณ์ของคู่กรณีที่ถือว่าเป็นการแสดงเจตนาทำสัญญาฝากทรัพย์สิน อาทิ กรณีที่ผู้ให้บริการเก็บกุญแจรถไว้ จึงเป็นการรับมอบการครอบครองรถมาอยู่ในความดูแลของตน เพราะเมื่อผู้ให้บริการได้รับกุญแจก็จะสามารถเคลื่อนย้ายรถได้โดยไม่ต้องขออนุญาตก่อน การส่งมอบกุญแจรถจึงทำให้ผู้ครอบครองรถเกิดความหวังว่าผู้ให้บริการจะดูแลรถให้เป็นอย่างดี เช่นนี้แม้ว่าจะมีการคิดค่าบริการ หรือไม่มีการคิดค่าบริการจากการใช้สถานที่จอดรถ หรือไม่มีการแจกบัตรจอดรถก็ตาม สัญญาฝากทรัพย์สินก็เกิดขึ้น ดังนั้น เมื่อเกิดความเสียหายหรือสูญหายขึ้นกับรถ ผู้ให้บริการจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

บทสรุป

ผู้เขียนมีความเห็นว่า กรณีที่มีการส่งมอบการครอบครองรถ ไม่ว่าผู้ให้บริการจะคิดค่าบริการในการจอดรถหรือไม่ กล่าวคือ มีพฤติการณ์ที่ถือว่าคู่กรณีมีเจตนาทำสัญญาฝากทรัพย์สิน และในกรณีที่มีการคิดค่าบริการจากการให้บริการสถานที่จอดรถในอัตราที่สูงถึงขนาด โดยการตีความการใช้หลักสุจริตและปกติประเพณี สัญญาฝากทรัพย์สินจึงเกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้ให้บริการมีความรับผิดชอบตามสัญญาฝากทรัพย์สินตามมา ถ้ามีความเสียหายหรือสูญหายเกิดขึ้นขณะที่รถได้จอดอยู่ในสถานที่จอดรถนั้น แต่ในกรณีที่ผู้ให้บริการไม่คิดค่าบริการในการจอดรถ และผู้มาใช้บริการได้มีการส่งมอบการครอบครองรถให้ โดยผู้ให้บริการไม่ได้แสดงเจตนาอย่างชัดแจ้งว่าจะทำสัญญาฝากทรัพย์สิน สัญญาฝากทรัพย์สินก็จะไม่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ให้บริการไม่มีความรับผิดชอบต่อความเสียหายหรือสูญหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับรถ

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังมีความเห็นว่า จากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันรถได้กลายมาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนเป็นจำนวนมาก ผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะมีการบัญญัติกฎหมายลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับความคุ้มครองในเรื่องการจอดรถในที่เอกชนขึ้นมาให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น โดยควรมีหลักการของกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้ คือ 1. กฎหมายฉบับนี้ให้ใช้บังคับในเรื่องการจอดรถในที่เอกชนเท่านั้น ไม่รวมหน่วยงานภาครัฐต่างๆ รัฐวิสาหกิจซึ่งไม่แสวงหากำไร องค์การมหาชน 2. ผู้ให้บริการต้องมีการจัดสถานที่จอดรถไว้ให้ผู้มาใช้บริการเป็นการเฉพาะ 3. ผู้ที่มาใช้บริการที่จะได้รับความคุ้มครองจะต้องเป็นผู้ที่จ่ายค่าตอบแทนในการใช้สถานที่จอดรถ 4. กฎหมายลักษณะนี้จะใช้บังคับกับผู้ให้บริการซึ่งมีการคิดค่าบริการ และกฎหมายควรมีการกำหนดอัตราการคิดค่าบริการให้ชัดเจนว่าอัตราค่าบริการควรเป็นอัตราใดในพื้นที่ใด 5. ผู้ให้บริการจำต้องใช้ความระมัดระวังในระดับผู้วิชาชีพในการดูแลรักษาและให้ความปลอดภัยกับยานพาหนะในระหว่างที่จอด โดยต้องป้องกันการเกิดความเสียหายใดๆ หรือการลักทรัพย์ ซึ่งผู้ให้บริการอาจทำประกันภัยสำหรับความเสียหายหรือสูญหายที่อาจจะเกิดขึ้น 6. หากผู้ให้บริการกระทำการใดๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมายลักษณะเฉพาะนี้ จำต้อง

⁽²³⁾ จริฎ ภักดีธนากุล. (2541) พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร. น.65.

รับผิดชอบในความเสียหายหรือสูญหายที่เกิดขึ้นกับรถในขณะที่จอดอยู่ และไม่สามารถยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบในความเสียหายหรือสูญหายที่เกิดขึ้นกับรถได้

ดังนั้น ถ้าประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับความคุ้มครองการจอดรถในที่เอกชนขึ้นมา ก็จะก่อให้เกิดหลักความคุ้มครองทางกฎหมายต่อประชาชนที่เป็นแบบแผนชัดเจน อันจะนำมาซึ่งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการคุ้มครองผู้บริโภคและการกำหนดภาระความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ เพื่อความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จิตติ ติงศภัทัย. (2503) คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 241 ถึง มาตรา 452. พระนคร: เนติบัณฑิตยสภา.

จิตติ ติงศภัทัย. (2526) คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 354 ถึง 452 ว่าด้วยมูลแห่งหนี้. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.

จิตติ ติงศภัทัย และสุธีร์ ศุภนิตย์. (2499) ความรู้เบื้องต้นแห่งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย ยืม ผูกทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิต เศรษฐบุตร. (2493) ความรู้เบื้องต้นแห่งกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ และรับขน. พระนคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิต เศรษฐบุตร. (2556) หลักกฎหมายแพ่งลักษณะหนี้. แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ดาราวพร ธีระวัฒน์. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิต เศรษฐบุตร. (2556) หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิติกรรมและสัญญา. แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ ดร.ดาราวพร ธีระวัฒน์. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จรัญ ภักดีธนากุล. (2541) พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาไม่เป็นธรรม. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร.

ประกาศนั อวยชัย. (2528)ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 เอกเทศสัญญาเล่ม 3 มาตรา 453 ถึง 656 ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ พร้อมด้วยย่อข้อกฎหมายจากคำพิพากษาฎีกาตั้งแต่ พ.ศ.2468-2528. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.

ไพฑูริย์ เอกจริยกร. (2557) คำอธิบายเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ไพฑูริย์ เอกจริยกร. (2558) คำอธิบายยืม ผูกทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

พงษ์รัตน์ เครือกลิ่น. (2544) เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ ยืม ผูกทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

มานะ พิทยาภรณ์. (2546) คำอธิบายกฎหมายเช่าทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีรัชการพิมพ์.

มานิตย์ จุมปา. (2546) คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยยืม ผูกทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

- รัฐชยา ดวงมณี. (2554) “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจต่อการสูญหายหรือเสียหายอันเกิดแก่ยานพาหนะของลูกค้า”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วีรวัฒน์ จันทโชติ. (2531) “วัตถุที่ประสงค์ของนิติกรรม: ศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และเปรียบเทียบ”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศนันกรณ (จำปี) โสทธิพันธุ์. (2558) คำอธิบายเช่าทรัพย์สิน-เช่าซื้อ พร้อมคำอธิบายในส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 และกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สุธีร์ ศุภนิตย์. (2530) สัญญาเช่าและฝากทรัพย์สิน: การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยและญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัยเสริมหลักสูตร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรศักดิ์ มณีศร. (2538) “การเปลี่ยนแปลงในกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค”. ใน หนังสือรวบรวมบทความทางวิชาการเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ศาสตราจารย์ไพโรจน์ ชัยนาม. หน้า 409-410. จัดพิมพ์โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- อรพรรณ พันธ์พัฒนา. (2549) คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะฝากทรัพย์สิน วิธีการเฉพาะสำหรับเจ้าสำนักโรงแรม ฝากเงิน เก็บของในคลังสินค้า จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- American Jurisprudence. “Bailments-Implied Bailments”. Second Edition, Database updated May 2009.
- American Jurisprudence. “Bailments-Liability for loss of or Damage to Property: Owner or Operator of Parking Lot or Garage”. Second Edition, Database updated May 2009.
- Beatson J.& Friendman D. (1997) *Good Faith and Fault in Contract Law*. Clarendon press: Oxford.
- Chalmers, M.D. (1924) *The Sale of Goods Act. 1893*. 10th edition. London: Butterworths.
- David J. Hayton. (1982) *McGarry’s Manual of the Law of Real Property*. London: Stevens & Son Ltd. p.19.
- D. Barlow Burke. (1983) *Personal Property in A Nutshell*. Minnesota: West Publishing.
- G. W. Paton. (1952) *Bailment in The Common Law*. London: Stevens & sons Limited of 119&120 Chancery Lane.
- Joseph Story. (1870) *Commentaries On The Law of Bailment*. Edmond H. Bennett, ed. Kenneth W. Clarkron, Roger Leroy Miller, Gaylord A. Jentz, Frnanh B. Cross. (1998) *West’s Business Law*. U.S.A: West Education Publishing. p.910.
- Norman G. Cournoyer and Anthony G. Marshall. (2002) *Hotel, Restaurant and Travel Law*. New York: Albany, Third Edition.
- Paton, George Whitecross. (1952) *Bailment in the common law*. London: Stevens and Sons.

Thomas, W.H. (1980) *The Sale of Goods Act 1979*. London: Sweet & Maxwell.

Williston on Contract. “*Contracts of Bailment and of Innkeepers*”. Database updated May 2010.

www.legaldaily.com.cn

www.legalinfo.gov.cn.

www.mcgrawhill.ca/college/willes. Protection of Property-Bailment and Insurance, Part 5 : Commercial Relationships and Commercial Transactions, Parking Lots,p.320-321.

www.lawontheweb.co.uk/Legal_Documents/Complaints_Claims_and_Disputes/Miscellaneous/Letter_of_Claim_if_Car_was_Stolen_from_Car_Park#sthash.AkK4xUcM.dpuf.

Christine Cadena, “Risks of Parking Garage Use & the Implications for Bailment Contract”(http://voices.yahoo.com/risks-parking-garage-implications-bailment-1272161.html?cat=27)